

‘ಭಾರತ ಮಾತಾಕೀ ಜೈ’ ಎಂದು ಜೈಕಾರ ಹಾಕುತ್ತ ಡಾಕ್ಟರರು ಸಾಹೇಬರನ್ನು ಬೈಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ಪೋಲೀಸರು ಬಡೆದು ಬಡೆದು ಸಾಕಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು. ಡಾ. ಟೋಳ ಅವರ ವೀರಶ್ರೀಯನ್ನು ನೋಡಿ ಜೇಲಿಗೆ ಜೇಲೇ ಬೆರಗಾಯಿತು!

ಧ್ವಜದ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ರಕ್ತದಾನ !

೨೬ ನೇ ಜಾನೇವರಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಕಿಲೆ ಕಾಂಪ ಜೇಲಿನಲ್ಲಿ ಧ್ವಜವಂದನೆಯ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಯಿತು. ಬಿಳಿ ಹಸಿರು ಮತ್ತು ಕೇಶರಿ ಬಣ್ಣದ ಚರಖಾಂಕಿತ ತ್ರಿವರ್ಣ ಧ್ವಜವೇ ಆಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಧ್ವಜವಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೇ ಎಲ್ಲರೂ ರಾಷ್ಟ್ರ ಧ್ವಜ ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಧ್ವಜಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಳಿ ವಸ್ತ್ರ ದೊರಕಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಕಠಿಣವಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಹಸಿರು ಬಣ್ಣಕ್ಕಾಗಿ ಗಿಡದ ತೊಪ್ಪಲ ಅರೆದು ರಸ ತೆಗೆದು ಧ್ವಜದ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಗೆ ಹಚ್ಚಲಾಯಿತು. ಕೆಂಪು ಅಥವಾ ಕೇಶರಿ ಬಣ್ಣ ತರುವದಿಲ್ಲದ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾದರು. ಡಾಕ್ಟರ ಟೋಳರವರು ಮುಂದೆ ಬಂದವರೇ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಿರಿ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತ ಒಂದು ಚಾಕುವಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ಎಡಗೈ ರಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ರಕ್ತ ಸುರಿಸಹತ್ತಿದರು! ಜನ ಗಾಬರಿಯಾದರು. ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಲುವಷ್ಟು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಿರಿ ಎಂದೆನ್ನುತ್ತ ರಟ್ಟಿಯಿಂದ ರಕ್ತವನ್ನು ಆ ಧ್ವಜದ ಮೇಲೆ ಸುರಿಸಿದರು. ಭಾರತ ಮಾತೆಯು ತನ್ನ ಸತ್ತು ತ್ರನ ಈ ಮಾತೃಪ್ರೇಮವನ್ನೂ ದೇಶಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿ ಅನಂದಾಶ್ರುಗಳನ್ನು ಸುರಿಸಿದಳು! ಧ್ವಜವಂದನೆ ಅತ್ಯಂತ ವೀರಶ್ರೀ ಯುಕ್ತವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಡಾ. ಟೋಳರ ವೀರಶ್ರೀ ಮತ್ತು ಕೆಚ್ಚು ಹಾಗೂ ದೇಶಭಕ್ತಿಗಳು ಅವರ್ಣನೀಯವಾಗಿದ್ದವು. ಇಂದಿಗೂ ಅವರು ಬೋರಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಜನಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ.

ರಾವಪಾಂಡೆಗೆ ಶ್ರೀ. ಅಡರ ಬುದ್ಧಿಮಾತು.

ಅಕ್ಕತಂಗೇರಹಾಳದ ಓರ್ವ ಹೊರಾಟಗಾರರು ತಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಅವಧಿ ಮುಗಿಸಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಬೀಳ್ಕೊಡಲು ಕಿಲೆ ಜೇಲಿನಲ್ಲಿ ಧ್ವಜವಂದನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಆಗ ಧ್ವಜದ ಬಳಿ ಹಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಭಾರತದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದರು. ಆ ಜೇಲಿನ ಜಮಾದಾರ ರಾವಪಾಂಡೆ ಎಂಬವನು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದು ಬೂಟಗಾಲಿನಿಂದ ಒರಿಸ ಹತ್ತಿದನು, ಆಗ ಮುಂದೆಗೋಡದ ಪೂಜೇರಿ ಎಂಬ ಹುಡುಗನು ಟಿಣ್ಣನೆ ಜಿಗಿದು ರಾವಪಾಂಡೆಯ ಕಪಾಳಿಗೆ ಎರಡೇಟು

ಬಿಗಿದನು, ಕೂಡಲೆ ಅಕ್ಕ ತಂಗೇರಹಾಳದ ಹೋರಾಟಗಾರರು ಮುಗಿಬಿದ್ದು ರಾವಪಾಂಡೆ ನನ್ನು ಒಳಿತಾಗಿ ಥಳಿಸಿದರು, ಜೇಲ ಪೋಲೀಸರು ಸೀಟಿ ಊದುತ್ತ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದು ನೆರೆದ ರಾಜ ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೆ ನೂಕಿದರು, ಕಿಲ್ಲೆ ಜೇಲಿನಲ್ಲಿ ದೊಂಬಿ ಎದ್ದಿದೆ ಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಲೆ ಕಲೆಕ್ಟರ ಡ್ರೂ, ಜಿಲ್ಲಾ ನಾಯಾಧೀಶ ಶ್ರೀ, ಲಾಡ ಮೊದಲಾದವರು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನರಿಯಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಶಾಂತವಾಗಿತ್ತು. ರಾವಪಾಂಡೆಯವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ “ ನನ್ನನ್ನು ಕಪಾಳಿಗೆ ಬಡೆದ ಸೂಳೆಮಗ ಇವನೇ ” ಎಂದು ಶ್ರೀ. ಪೂಜೇರರನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಆಗ ಜಿಲ್ಲಾ ನಾಯಾಧೀಶ ಶ್ರೀ. ಲಾಡ ಅವರು ಅವನನ್ನು ಹಳಿದು—“ ಇವರು ದೇಶಭಕ್ತರು, ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಜೇಲಿಗೆ ಬಂದವರು, ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಹೀಗೆ ಅಪಶಬ್ದ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು. ” ಎಂದು ಬುದ್ಧಿ ಮಾತು ಹೇಳಿದರು.

ಡ್ರೂ ಸಾಹೇಬರು ಡಾಕ್ಟರರನ್ನು ಒದ್ದರು !

ಶ್ರೀ. ಡ್ರೂ ಅವರು ಕಲೆಕ್ಟರರಾಗಿ ಬಂದನಂತರ ಒಂದು ದಿನ ಕಿಲ್ಲೆ ಜೇಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಆಗ ಶ್ರೀ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಮಾಸ್ತರ, ಹೊಸೂರ, ಅವರು ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೋಣೆಯ ಮುಂದೆ ಅಡ್ಡನಿಂತು ತರುಬಿದರು. “ ಯಾಕೆ? ಏನು ಹೇಳುವುದಿದೆ ? ” ಎಂದು ಡ್ರೂ ಸಾಹೇಬರು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರು. “ ಹೇಳುವದೇನೂ ಇಲ್ಲ, ತೋರಿಸುವುದಿದೆ ” ಎಂದು ಮಾಸ್ತರರು ಉತ್ತರಿಸಿದರು. ಕಲೆಕ್ಟರರು “ ಅದೇನು ತೋರಿಸಿರಿ ” ಎನ್ನುತ್ತಲೆ ಮಾಸ್ತರರು ತಿರುಗಿನಿಂತು ಧೋತರದ ಕಚ್ಚಿಕಳೆದು ಪೋಲೀಸರ ಹೊಡೆತದಿಂದ ಮಂಜುಗಟ್ಟಿದ ತಮ್ಮ ತಿಗಗಳನ್ನು ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ “ ಡಾಕ್ಟರರು ಇದಕ್ಕೆ ಮಲಮು ಸಹ ಹಚ್ಚಿಲ್ಲ ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಡ್ರೂ ಸಾಹೇಬರು ಕೋಪಾವಿಷ್ಟರಾಗಿ ಬದಿಗೆ ನಿಂತ ಡಾಕ್ಟರರನ್ನು ಬೂಟುಗಾಲಿನಿಂದ ಒದೆದರು ! ಬಡಿತ ತಿಂದ ರಾಜಬಂದಿಗಳ ನೋವುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಮಕ್ಷಮವೇ ಅವರು ಮಲಮು ಹಚ್ಚಿಸಿ ಹೋದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಔಷಧೋಪಚಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಿತೆಂಬದನ್ನು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಹಸಿಬಿಸಿ ಮುಖಂಡರ ಬಣ್ಣ ಬಯಲಾಯಿತು !

ಕೇವಲ ದೊಡ್ಡಿಸ್ತನಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಅನೇಕರು ಕ್ರಾಂತಿ ಸೇರುವ ಕಾಲ ೧೯೩೬ ರಿಂದ ಸುರು ಆಯಿತು. ಕ್ರಾಂತಿಗೈಸ್ಸು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಚಿಸಲು ಸಮರ್ಥವಾದದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ರಾಜನಿಷ್ಠತನದಲ್ಲಿ